

การศึกษาเปรียบเทียบชีวิตประวัติของผู้เขียนกับนวนิยายเรื่อง “วะกะอิ” ของ ฉิมะ นะโอะยะ

นางสาวกัลลนันทร์ ธนัญชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาและวรรณคดีญี่ปุ่น ภาควิชาภาษาตะวันออก

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-1812-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARATIVE STUDY OF THE AUTHOR'S BIOGRAPHY
AND THE NOVEL *WAKAI* BY SHIGA NAOYA

Miss Palanan Thananchai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Japanese Language and Literature

Department of Eastern Language

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

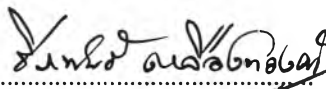
Academic Year 2005

ISBN 974-14-1812-4

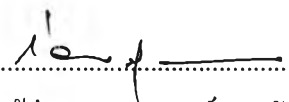
481640

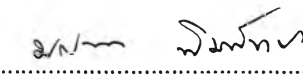
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบชีวประวัติของผู้เขียนกับนวนิยายเรื่อง “วะกะอิ”
ของ ฉิมะ นะโอะยะ
โดย นางสาวกัลลนันทร์ ธนัญชัย
สาขาวิชา ภาษาและวรรณคดีญี่ปุ่น
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ มณฑา พิมพ์ทอง

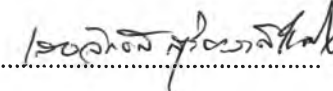
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณะบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัลยาณี สีสสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ มณฑา พิมพ์ทอง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ สุริยะวงษ์ไพศาล)

ภักถนันท์ ธิญชัย : การศึกษาเปรียบเทียบชีวประวัติของผู้เขียนกับนวนิยายเรื่อง
 “วะกะอิ” ของ ฉิมะ นะโอะยะ (A COMPARATIVE STUDY OF THE AUTHOR'S
 BIOGRAPHY AND THE NOVEL *WAKAI* BY SHIGA NAOYA)อ.ที่ปรึกษา : รศ. มณฑา
 พิมพ์ทอง, 130 หน้า. ISBN 974-14-1812-4

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบชีวประวัติของผู้เขียนกับชีวิตของตัว
 ละครเอกในนวนิยายเรื่อง “วะกะอิ” ของฉิมะ นะโอะยะ ในการเปรียบเทียบจะพิจารณาในด้านเนื้อเรื่อง
 ตัวละคร เวลา สถานที่ และลักษณะครอบครัวของผู้เขียนกับตัวละครเอกว่ามีความเหมือนหรือต่างกัน
 มากน้อยเพียงใด

จากการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่าชีวิตของตัวละครเอกในเรื่องมีความสอดคล้องกับชีวิตจริงของ
 ฉิมะ นะโอะยะ ผู้เขียนแทบทั้งสิ้น อีกทั้งภาพลักษณ์ของครอบครัวที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้ก็ได้รับ
 อิทธิพลจากชีวประวัติของผู้เขียน กล่าวคือ เป็นครอบครัวที่อยู่ภายใต้ระบบ “อิเอะ” ผู้ชายซึ่งเป็น
 หัวหน้าครอบครัวจะมีอำนาจสูงสุดในบ้านและสถานภาพของผู้หญิงอยู่ในระดับต่ำกว่าผู้ชาย

ภาควิชา	ภาษาตะวันออก	ลายมือชื่อนิติศ..... <i>นิตติศ อภัย</i>
สาขาวิชา	ภาษาและวรรณคดีญี่ปุ่น	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... <i>มณฑา พิมพ์ทอง</i>
ปีการศึกษา	2548	

4580191922 : MAJOR : JAPANESE LANGUAGE AND LITERATURE

KEY WORD : WAKAI / NOVEL / SHIGA

PALANAN THANANCHAI : A COMPARATIVE STUDY OF THE AUTHOR'S BIOGRAPHY AND THE NOVEL *WAKAI* BY SHIGA NAOYA. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.MONTHA PIMTHONG, 130 pp. ISBN 974-14-1812-4

The purpose of this thesis is to study and compare Shiga Naoya's biography to the main character in his novel, *Wakai*. The study will focus on the differences and similarities between the author's biography and the character's life in terms of the story, the characters, places and times, and the characteristics of the family.

From the study and the comparison, it is found that almost the whole life of the main character in the novel is similar with the real life of Shiga Naoya. The image of the family in this novel is influenced by the author's own biography both the author's family and the family of the character in the novel, are under "Ie" system. That is men are heads of the households and have the highest power in the families whereas the status of women is lower than men.

Department Eastern Languages

Student's signature.....

Palanan Thananchai

Field of study Japanese Language and Literature

Advisor's signature.....

Montha Pimthong

Academic year 2005

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์มณฑา พิมพ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ ทั้งยังให้กำลังใจเมื่อท้อแท้และพบอุปสรรคในการเขียนวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่าน ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ ในด้านภาษาและวรรณคดีญี่ปุ่นให้ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยาณี สัตสุวรรณ และรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ สุริยะวงษ์ไพศาล ผู้ร่วมเป็นประธานและกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ และช่วยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์โอทซูกะ ทซุเนเกกิ แห่งมหาวิทยาลัยสตรีโอชะ โนะมิสุ (Ocha no Mizu Joshi Daigaku) และศาสตราจารย์อาจารย์มิกะมิ ทะคะมิ แห่งมหาวิทยาลัยดะอิโตบุงกะ (Daitoubunka Daigaku) ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นผู้แนะนำและช่วยค้นคว้าหาข้อมูล ขณะผู้วิจัยเดินทางไปรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมที่ประเทศญี่ปุ่น

ขอขอบคุณมูลนิธิญี่ปุ่นที่อนุเคราะห์ทุนให้ผู้วิจัย ไปรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมที่ประเทศญี่ปุ่น

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้กำลังใจและกระตุ้นเตือนให้ทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ ตลอดจนให้การสนับสนุนในทุกด้านด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อน พี่ ๆ และน้อง ๆ ในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นที่คอยถามถึงความคืบหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ และเป็นกำลังใจให้แก่กันเสมอมา

ท้ายที่สุดขอขอบคุณญาติสนิทมิตรสหายทุกท่าน เพื่อน ๆ และพี่น้องโรงเรียนเมคคายามาโมโต เชียงใหม่ทุกคนที่คอยหอบยื่นกำลังใจให้ ตั้งแต่วันที่ผู้วิจัยเริ่มต้นสอบเข้าศึกษาต่อปริญญาโท จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	3
1.8 ปฏิสัมพันธ์วรรณกรรม.....	7
2 ฉิงะ นะโอะยะะ : ประวัติชีวิตและผลงาน.....	10
2.1 กำเนิด.....	10
2.2 ชีวิตวัยเด็ก.....	11
2.3 ชีวิตวัยเรียน.....	14
2.3.1 เหตุการณ์เศร้าโศกในชีวิต.....	16
2.3.2 ครอบครัวใหม่ของพ่อ.....	17
2.4 ชีวิตวัยหนุ่ม.....	19
2.4.1 นับถือศาสนาคริสต์.....	20

2.4.2	นิสัยรักการอ่านของฉิงะ นะโอะยะ	22
2.4.3	การทะเลาะกับพ่อครั้งแรก	23
2.4.4	การสอบตกครั้งที่สอง	24
2.4.5	การสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก	25
2.4.6	การทะเลาะกับพ่อครั้งที่สอง	26
2.4.7	การก่อตั้งกลุ่มฉิมะกะบะ	28
2.4.8	การใช้ชีวิตตามลำพัง	30
2.5	ชีวิตครอบครัว	33
2.5.1	ใช้ชีวิตครอบครัวที่คินุงะชะมูระ เกียวโต	34
2.5.2	ใช้ชีวิตครอบครัวที่อะบิโกะ จังหวัดชิบะ	35
2.5.3	ใช้ชีวิตครอบครัวที่อะวะตะงุชิ เกียวโต	38
2.5.4	ใช้ชีวิตครอบครัวที่ยะมะชิเนะ เกียวโต	39
2.5.5	ใช้ชีวิตครอบครัวที่ชะอิวะอิโซะ นารา	39
2.5.6	ใช้ชีวิตครอบครัวที่คะมิตะกะบะตะกะเกะ นารา	40
2.5.7	ใช้ชีวิตครอบครัวที่ซุวะโซะ โตเกียว	42
2.5.8	ใช้ชีวิตครอบครัวที่เซะตะงะยะ โตเกียว	42
2.6	ชีวิตบั้นปลาย	43
2.6.1	ใช้ชีวิตที่อะตะมิ จังหวัดมิสุโอะกะ	43
2.6.2	ใช้ชีวิตที่ฉิมุยะ โตเกียว	44
2.7	ผลงานของฉิงะ นะโอะยะ	44
2.7.1	การแบ่งประเภทผลงาน	46
2.7.2	ผลงานที่มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลในครอบครัว ของฉิงะ นะโอะยะ	49
2.7.2.1	ผลงานเขียนที่เกี่ยวกับเรื่องย่า	52
2.7.2.2	ผลงานเขียนที่เกี่ยวกับเรื่องแม่	53
2.7.3	ผลงานอัตชีวประวัติ	54

3 การเปรียบเทียบชีวประวัติของผู้เขียนกับชีวิตของตัวละครเอก ในนวนิยายเรื่อง “วะกะอิ”	64
3.1 ที่มาของนวนิยายเรื่อง “วะกะอิ”	64
3.2 เรื่องย่อ.....	64
3.3 การเปรียบเทียบชีวิตจริงของผู้เขียนกับชีวิตของตัวละครเอก.....	71
3.3.1 การเปรียบเทียบเหตุการณ์ในชีวิตจริงกับเหตุการณ์ในเรื่อง.....	72
3.3.2 การเปรียบเทียบบุคคลในชีวิตจริงกับตัวละครในเรื่อง.....	74
3.3.3 การเปรียบเทียบเวลาและสถานที่ในชีวิตจริง กับเวลาและสถานที่ในนวนิยาย.....	81
3.3.4 การเปรียบเทียบลักษณะครอบครัวในชีวิตจริง กับลักษณะครอบครัวในนวนิยาย.....	84
3.3.4.1 ลักษณะครอบครัวในชีวิตจริงของผู้เขียน.....	84
3.3.4.2 ลักษณะครอบครัวในนวนิยาย.....	85
4 ภาพลักษณ์ครอบครัวในนวนิยายเรื่อง “วะกะอิ”	86
4.1 ลักษณะของระบบ “อิเอะ”	86
4.2 ภาพลักษณ์ของครอบครัวภายใต้ระบบ “อิเอะ”ในนวนิยายเรื่อง “วะกะอิ”	90
4.2.1 พ่อซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวมีอำนาจสูงสุด.....	91
4.2.1.1 การแต่งงานของลูกชายคนโต.....	92
4.2.1.2 การควบคุมการเข้าออกบ้าน.....	94
4.2.1.3 การดูแลสุสานของตระกูล.....	96
4.2.2 การเคารพบรรพบุรุษ.....	99
4.2.2.1 ที่มาของการให้ความสำคัญกับบรรพบุรุษ.....	99
4.2.2.2 คุณสมบัติของบรรพบุรุษ.....	100
4.2.2.3 การเคารพหลุมฝังศพของปู่.....	101

4.2.3 การให้ความสำคัญกับบุคคลในครอบครัวที่ล่วงลับไปแล้ว.....	103
4.2.3.1 การไปเคารพหลุมฝังศพลูกสาว ในวันครบรอบการตาย 1 ปี.....	104
4.2.3.2 การจัดงานพิธีทางศาสนาเพื่ออุทิศส่วนกุศล ในวันครบรอบวันตายของแม่ผู้ให้กำเนิด.....	105
4.2.3.3 การกราบไหว้หิ้งพระที่เป็นที่สิงสถิต ดวงวิญญาณของแม่.....	106
4.2.3.4 การไปเคารพหลุมฝังศพของแม่ เมื่อพ่อกับลุงกษิติน์ด้วยกัน.....	107
4.2.4 ภรรยาอยู่ในสถานภาพต่ำ.....	107
5 บทสรุป.....	113
รายการอ้างอิง.....	116
บรรณานุกรม.....	121
ภาคผนวก.....	122
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลงานกับบุคคลในครอบครัว ของฉิงะ นะโอะยะะ.....	49
2. แสดงลำดับของผลงานที่มาจากประเด็นความขัดแย้งระหว่าง ฉิงะ นะโอะยะะ กับพ่อ.....	56
3. แสดงการเปรียบเทียบเหตุการณ์ในชีวิตจริงของผู้เขียนกับเหตุการณ์ในเรื่อง.....	73
4. การเปรียบเทียบตัวละครในครอบครัวของตัวเอง.....	74
5. การเปรียบเทียบตัวละครในครอบครัวของพ่อ.....	76
6. การเปรียบเทียบตัวละคร อา.....	78
7. การเปรียบเทียบตัวละครที่เป็นญาติสนิทซึ่งเสียชีวิตแล้ว.....	79
8. การเปรียบเทียบตัวละครที่เป็นเพื่อนของตัวเอง.....	80
9. การเปรียบเทียบวันเวลาที่เกิดเหตุการณ์.....	81
10. การเปรียบเทียบสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์.....	81
11. การแสดงอำนาจของพ่อในชีวิตจริง.....	84
12. การแสดงอำนาจของพ่อในนวนิยาย.....	85
13. ผลการเปรียบเทียบเนื้อเรื่อง ตัวละคร เวลา สถานที่ และลักษณะครอบครัว.....	114

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1. ครอบครัวของฉิงะ นะโอะยะะที่อิมิมะกิ.....	10
2. ครอบครัวของฉิงะ นะโอะยะะที่อุชิชะอิวะอิ โตเกียว.....	12
3. ครอบครัวของฉิงะ นะโอะยะะกับครอบครัวของนะโอะมะซะ.....	15
4. ครอบครัวของฉิงะ นะโอะยะะที่โตเกียวหลังจากพ่อแต่งงานใหม่.....	18
5. ครอบครัวของพ่อกับแม่เลี้ยง.....	19
6. การรวมตัวของกลุ่มฉิมิระกะบะ.....	28
7. ครอบครัวของฉิงะ นะโอะยะะ ที่คะมิตะกะบะตะกะ.....	41
8. ที่มาของนวนิยายขนาดยาวเรื่อง “อันยะ โโกโระ”	62